

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego PKO Absolutnej Stopy Zwrotu Europa Wschód-Zachód - funduszu inwestycyjnego zamkniętego („Fundusz”), które zawiera:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
- zestawienie lokat oraz bilans sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 r.;

oraz sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.:

- rachunek wyniku z operacji;
- zestawienie zmian w aktywach netto;
- rachunek przepływów pieniężnych;

oraz

- noty objaśniające i informację dodatkową;

(„sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe Funduszu:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Funduszu na dzień 31 grudnia 2018 r., finansowych wyników działalności oraz przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony tego dnia zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) („ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, co do formy i treści z obowiązującymi Fundusz przepisami prawa oraz statutem Funduszu;
- zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 27 marca 2019 r.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Międzynarodowych Standardów Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”);
- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089 z późniejszymi zmianami) („ustawa o biegłych rewidentach”);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań

finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27 maja 2014 r., str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11 czerwca 2014 r., str. 66) („rozporządzenie UE”);

- innych obowiązujących przepisów prawa.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Funduszu zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”), przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce.

Spełniamy wszystkie obowiązki etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IFAC. W trakcie badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Funduszu zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas naszego badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia

spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości, a przy formułowaniu naszej opinii podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następującą kluczową sprawę badania:

Wycena i rozpoznawanie zrealizowanego i niezrealizowanego wyniku z operacji

Zrealizowany wynik ze zbycia lokat w roku 2018 wyniósł 1 262 tys. zł, spadek niezrealizowanego wyniku z wyceny lokat w roku 2018 wyniósł 463 tys. zł. Zrealizowany wynik ze zbycia lokat w roku 2017 wyniósł 3 825 tys. zł, spadek niezrealizowanego wyniku z wyceny lokat w roku 2017 wyniósł 412 tys. zł.

Odniesienie do sprawozdania finansowego: Zestawienie lokat (Tabela główna oraz Tabele uzupełniające) – strony 4-5, Rachunek wyniku z operacji - strona 7, Nota nr 10 „Dochody i ich dystrybucja” - strona 16-17.

Kluczowa sprawa badania

W okresie sprawozdawczym istotny wpływ na poziom zrealizowanego i niezrealizowanego wyniku z operacji instrumentami finansowymi miały transakcje związane z obrotem akcjami notowanymi na aktywnych rynkach oraz

Nasze procedury

Nasze badanie rozpoczęliśmy od oceny polityki rachunkowości Funduszu w zakresie wyceny składników lokat, a także zawierania transakcji oraz rozpoznawania zrealizowanego i niezrealizowanego wyniku z operacji instrumentami finansowymi, pod kątem jej

---

operacje na instrumentach pochodnych, w tym w szczególności transakcje terminowe.

Zgodnie z polityką rachunkowości Funduszu, zrealizowany wynik z tytułu operacji na instrumentach finansowych obliczany jest jako różnica pomiędzy ceną nabycia a ceną sprzedaży instrumentu przy zastosowaniu metody FIFO (najdroższe sprzedaje się jako pierwsze). Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny lokat stanowi różnicę pomiędzy ceną nabycia instrumentu finansowego a jego wartością na dzień bilansowy wyznaczoną zgodnie z zasadami wyceny dla danego typu instrumentów finansowych.

Proces zawierania i rozliczania transakcji oraz wyceny składników lokat, w tym proces wyceny instrumentów pochodnych jest w znacznym stopniu zautomatyzowany i oparty na systemach informatycznych. Proces ten wymaga wiedzy eksperckiej z zakresu wycen instrumentów finansowych oraz systemów informatycznych.

Biorąc pod uwagę znaczną liczbę transakcji realizowanych przez Fundusz na instrumentach finansowych mających istotny wpływ na poziom zrealizowanego i niezrealizowanego wyniku z operacji w okresie sprawozdawczym, błędy w procesie wyceny oraz rozliczania operacji na instrumentach finansowych mogą doprowadzić do istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego Funduszu.

Z powyższych względów zagadnienie to zostało przez nas uznane za kluczową sprawę badania.

zgodności z odpowiednimi regulacjami sprawozdawczości finansowej.

Ponadto, zapoznaliśmy się z polityką inwestycyjną Funduszu oraz dokonaliśmy przeglądu protokołów z posiedzeń Komitetu Inwestycyjnego w celu zrozumienia zasad monitorowania i analizy miar ryzyka nabywanych składników lokat.

Następnie dokonaliśmy oceny zaprojektowania oraz efektywności kontroli wewnętrznych w zakresie wyceny instrumentów finansowych, w tym dotyczących oceny aktywności rynku w przypadku notowanych składników lokat, kontroli w zakresie procesu zawierania i rozliczania transakcji, w tym wyliczania wyniku zrealizowanego i niezrealizowanego oraz przestrzegania limitów inwestycyjnych. Testy kontroli automatycznych w systemach informatycznych przeprowadziliśmy przy wsparciu naszych wewnętrznych specjalistów z zakresu technologii informatycznych.

W ramach testów szczegółowych dokonaliśmy niezależnego sprawdzenia wyceny składników lokat Funduszu notowanych i nienotowanych na aktywnym rynku, w tym w szczególności niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych, w ramach którego:

- przeprowadziliśmy procedury analityczne mające na celu analizę rozpoznanych przez Fundusz zrealizowanych i niezrealizowanych wyników z operacji na wybranych typach instrumentów finansowych w porównaniu do obserwowanych danych rynkowych,
- uzgodniliśmy liczbę notowanych i nienotowanych instrumentów finansowych na koniec okresu sprawozdawczego z potwierdzeniem otrzymanym od banku depozytariusza,
- przeliczyliśmy wartość lokat przy wykorzystaniu notowań pozyskanych z zewnętrznych agencji informacyjnych,
- na wybranej próbie dokonaliśmy niezależnej wyceny instrumentów pochodnych wraz z uzgodnieniem parametrów w systemach informatycznych do potwierdzeń zawarcia transakcji oraz sprawdzenia poprawności ujęcia skutków wyceny na datę bilansową w księgach rachunkowych Funduszu.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa za sprawozdanie finansowe

Zarząd PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S. A. („Towarzystwo”), pełniący dla Funduszu funkcję kierownika jednostki, jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego przedstawiającego rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz finansowych wyników działalności Funduszu zgodnie z ustawą o rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Fundusz przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd Towarzystwa uznaje za niezbędną, aby zapewnić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za ocenę

zdolności Funduszu do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd Towarzystwa albo zamierza dokonać rozwiązania Funduszu, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla rozwiązania Funduszu lub zaniechania prowadzenia działalności.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w tej ustawie. Członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa są odpowiedzialni za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej Funduszu.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Funduszu ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jego spraw przez Zarząd Towarzystwa obecnie lub w przeszłości.

Podczas badania zgodnie z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające

i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej Funduszu;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Zarząd Towarzystwa;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Towarzystwa zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, oceniamy czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Funduszu do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas

zwrócenie uwagi w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania z badania sprawozdania finansowego. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Fundusz zaprzestanie kontynuacji działalności;

- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, a także czy sprawozdanie finansowe odzwierciedla stanowiące ich podstawę transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Towarzystwa informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Towarzystwa oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu Towarzystwa wskazaliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy uznając je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają ich publicznego ujawnienia lub gdy w wyjątkowych okolicznościach ustalimy, że sprawa nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje wynikające z jej ujawnienia przeważałyby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Inne informacje

Na inne informacje składają się informacje zawarte w raporcie rocznym Funduszu, za wyjątkiem sprawozdania finansowego oraz

naszego sprawozdania z badania („Inne informacje”).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za Inne informacje zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa.

Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności Funduszu za

rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. („Sprawozdanie z działalności”), wraz z wyodrębnionymi częściami, w tym oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego, spełniały wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji.

W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi informacjami i czyniąc to, rozważenie czy nie są one istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym, z naszą wiedzą uzyskaną w trakcie badania, lub w inny sposób wydają się być istotnie zniekształcone. Jeżeli na podstawie wykonanej pracy

stwierdzimy istotne zniekształcenie w Innych informacjach, to jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii, czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa oraz czy jest

zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jesteśmy zobowiązani do wydania opinii, czy Fundusz w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarł informacje wymagane przepisami prawa lub regulaminami, a w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami prawa i informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Inne informacje włączone do raportu rocznego Funduszu uzyskaliśmy przed datą niniejszego sprawozdania z badania. Ocena Rady Nadzorczej dotycząca sprawozdania

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie pracy wykonanej w trakcie badania sprawozdania finansowego, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa; oraz
- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem, w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią Sprawozdania z działalności, Fundusz zawarł informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 757) („rozporządzenie”).

z działalności i sprawozdania finansowego sporządzana na podstawie paragrafu 70 ust. 1 pkt. 14 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2018 poz. 757), będzie dostępna po tej dacie. W przypadku, kiedy stwierdzimy istotne zniekształcenie w ocenie dotyczącej sprawozdania z działalności i sprawozdania finansowego udostępnionych po dacie niniejszego sprawozdania z badania jesteśmy zobowiązani poinformować o tym Radę Nadzorczą Towarzystwa.

Ponadto oświadczamy, że w świetle wiedzy o Funduszu i jego otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Ponadto naszym zdaniem informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f, h oraz lit. i rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostały sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa, oraz
- są zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd Towarzystwa odpowiada za zapewnienie zgodności działania Funduszu z regulacjami ostrożnościowymi.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania, czy Fundusz przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach.

Celem badania sprawozdania finansowego nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania przez Fundusz obowiązujących regulacji

ostrożnościowych, a zatem nie wyrażamy opinii na ten temat.

W oparciu o przeprowadzone badanie sprawozdania finansowego, informujemy, że nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia przez Fundusz, w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, które mogłyby mieć istotny wpływ na badane sprawozdanie finansowe.

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczylismy zabronionych usług niebędących badaniem, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczylismy na rzecz Funduszu w badanym okresie zostały ujawnione w punkcie 6 wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani po raz pierwszy do badania rocznego sprawozdania finansowego Funduszu uchwałą Rady Nadzorczej Towarzystwa z dnia 12 maja 2015 r. oraz ponownie w kolejnych latach, w tym uchwałą z dnia 29 marca 2017 r. do badania rocznego

sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. Całkowity nieprzerwany okres zlecenia badania wynosi 3 lata począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r.

W imieniu firmy audytorskiej

KPMG Audyty Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Nr na liście firm audytorskich: 3546

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Mariola M. Szczesiak

Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 9794
Komandytariusz, Pełnomocnik

Warszawa, 27 marca 2019 r.